

Peatges

A la vida hi ha molts peatges -emocionals, pecuniaris, estructurals...- que cal assumir, però avui em vull referir concretament al de les autopistes que ressegueixen i conformen els principals eixos viaris del país. Reprenent una línia d'acció que s'havia iniciat fa anys -i que, val a dir, havia donat fruit en algun indret- ara s'ha constituït un moviment (#novullpagar), recolzat per alguns partits polítics, que es nega a abonar l'import estipulat per circular-hi. Aquesta insubmissió, que ha agafat a contrapeu els concessionaris i els responsables del trànsit, ha portat puntualment algunes cues, com la produïda arran de l'operació sortida pel pont de l'1 de maig, al punt de pagament de l'autopista Terrassa-Manresa (C-16), situat entre Castellbell i el Vilar i Sant Vicenç de Castellet. Ben aviat, el Govern ha mogut fitxa anunciant multes d'uns 100 ? per infracció de la circulació, tot i que la llei no és clara en aquest sentit.

No sé com acabarà tot plegat, però em sembla obvi que respon a un doble malestar: d'una banda, per la crisi econòmica profunda que fa difícil assumir tantes despeses quan no hi alternativa d'un bon transport públic i, de l'altra, pel greuge comparatiu amb la resta de la xarxa viària de l'Estat, majoritàriament gratuïta. I és que, a banda que sempre és fàcil apuntar-se a no pagar, i les xarxes socials en són un bon altaveu, la veritat és que on hi ha el problema és en la supeditació vergonyosa de l'Administració vers les companyies que les van construir i les exploten.

Penso que és lògic i normal que les coses tinguin un preu. O ho paguem directament o indirectament. En qualsevol cas, les autopistes estan, en general, ben mantingudes i en bon estat i això té objectivament un cost. Gràcies a la inversió privada -ja que l'Estat ha estat sempre prou gasiu en aquest aspecte a casa nostra- hem gaudit de bones infraestructures, bàsiques per al desenvolupament del país. Ara bé, de bon principi la concessió tenia un límit temporal molt clar. Curiosament, el governant de torn l'ha anat allargant a discreció, adduint que s'hi anaven fent inversions i que l'empresa les havia d'amortitzar. Caram, que curiós! Hi ha eixos, com el Mediterrani (AP-2, AP-7) que han estat tan utilitzats que no em crec que no s'hagin recuperat ja els diners. En qualsevol negoci es fa un plantejament inicial i s'assumeixen riscos. En cas que no s'assoleixin, doncs mala sort! Aquí no. De seguida els polítics acaben pactant l'allargament dels terminis que facin falta. Seria molt més senzill que la nostra administració la rescatés i fos ella mateixa qui cobrés el peatge. Serien uns diners on tothom veuria que serveixen per mantenir i millorar la via, i on a cada exercici s'hauria de retre comptes a la ciutadania i, si hi havia algun sobrant, destinar- lo a la millora de les carreteres secundàries. A més a més, hi ha l'escàndol de l'anomenat «peatge a l'ombra» que, si bé hi circulem teòricament de franc, entre tots ho acabem pagant (també els que no hi circulen mai!) durant una colla d'anys; a la llarga molt per sobre del cost real. Hom ha estat supeditat als interessos de les grans empreses constructores per no voler enfrontar-se fermament al govern de Madrid, que no hi ha destinat els recursos que pertocarien d'acord amb la població i l'esforç fiscal que fem. I que encara té la barra de voler allargar les concessions catalanes per tapar les vergonyes de les males inversions en autopistes a l'entorn de la ridícula, superba i antropòfaga «Villa y Corte»! Voleu dir que no ja és hora de deixar anar les amarres?